

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК: 378.091.212.3:34

**СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАТОРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ
МАЙБУТНІХ ПРАВОЗНАВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

Козицька В.В., магістр.

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м.Київ*

Підготовка правознавців у закладах вищої освіти (ЗВО) – це єдність пізнання, практичної діяльності, соціально-психологічних відносин, виховання, розвитку та керівництва професійною підготовкою студентів. Сьогодні навчання все більше набуває проблемно-діяльнісного характеру.

Сучасна система ефективної підготовки майбутніх правознавців до професійної діяльності повинна передбачати певну сукупність взаємозалежних елементів, засобів, методів і процесів, необхідних для створення організованого, цілеспрямованого й спеціального психологічного та педагогічного впливу на формування особистості із заданими якостями.

Основним критерієм ефективності педагогічної системи професійної підготовки студентів в юридичних закладах вищої освіти є навченість і готовність майбутніх правознавців до виконання своїх функціональних обов'язків. Саме тому, на нашу думку, організаторські здібності повинні дозволити правознавцю з високою ефективністю виконати певне завдання в ході його професійної діяльності. При цьому, виконання цих завдань може поєднуватися з діяльністю в екстремальних умовах, пов'язаних з ризиком для життя, обмеженим часом і високим рівнем відповідальності, що, безумовно, вимагає від нього психологічної стійкості і високої професійної підготовки (Борисова, с. 37).

Говорячи про особливості формування та розвитку організаторських якостей майбутнього правознавця, окреслимо поняття готовності до професійної діяльності. Так, готовність до діяльності – це складне соціально-психологічне явище, котре можна розглядати як форму зв'язку професійної спрямованості з іншими важливими рисами особистості – світоглядом, життєвими настановами і духовними цінностями, а також її морально-вольовою та емоційною сферами.

Основними аспектами професійної готовності фахівця є: професійна готовність забезпечує особистість рисами, переконаннями, поглядами, стосунками, мотивами, почуттями і властивостями, які потрібні для самореалізації та вирішення певних завдань; професійна готовність – це складна структура, в основу якої покладено психофізичні стани, що ґрунтуються на цінностях конкретної професії та забезпечують особистість системою вмінь та навичок, необхідних для виконання професійних завдань (Борисова, с. 41).

Зважаючи на зазначені вище теоретичні положення щодо професійної готовності, зауважимо, що сучасний працівник правознавчої сфери повинен виконувати всебічне забезпечення роботи підрозділу, тобто бути організатором усієї професійної діяльності.

Особистість правознавця як організатора розглядається як така, що проявляється завдяки певним організаційним ситуаціям (ситуаційна теорія), в яких діє особистість, завдяки власному набору певних особистісних особливостей та завдяки групі, в якій проявляються організаторські здібності особистості.

Розвиток організаторських здібностей майбутніх правознавців є однією із складових його професійної компетентності, формування якої передбачає усвідомлення студентом своїх прагнень до обраної діяльності, уявлень про свою соціальну роль, оцінку своїх особистісних рис та якостей як майбутнього фахівця, співвіднесення результатів цієї оцінки з об'єктивними вимогами до цієї діяльності, регулювання на цій основі свого професійного становлення, зростання, самовдосконалення.

На нашу думку, ефективність процесу професійного становлення майбутнього правознавця значною мірою залежить від формування та підвищення професійної компетентності, основи якої закладаються у навчально-виховному процесі за рахунок зусиль науково-педагогічного складу юридичних закладів вищої освіти, а також самого майбутнього правознавця, його самосвідомості та суспільної активності (Єльнікова, с. 25).

Оскільки особистість майбутнього правознавця є носієм соціального досвіду, ми вважаємо, що його професійні та особистісні якості – це інструмент, що певною мірою впливає на результат виконання покладених на нього функцій за призначенням. Межі відповідальності суб'єкта управління визначаються характером впливу суб'єкта управління на об'єкт і сутнісними характеристиками як суб'єкта, так і об'єкта управління. Тому необхідно створити психолого-педагогічні передумови формування професійної підготовки правознавця, його повної самореалізації. Професійна підготовка з однієї сторони є виявленням взаємодії людини із соціумом, а з іншої – чинником особистісного розвитку та самовдосконалення.

Розвиток організаторських здібностей як складова професійної готовності правознавця повинна включати в себе такі основні психолого-педагогічні складові: емоційно-вольові; професійно-етичні; особистісні.

Водночас дидактичними складовими у формуванні організаторських якостей майбутніх правознавців є: когнітивна (знання та їх застосування); функціональна (практичні уміння і навички); мотиваційна (Поденко, с. 137).

До психологічних особливостей, які можуть характеризувати організаторські здібності, відносяться формально-динамічні особливості в комунікативній сфері: комунікативна ергічність, комунікативна пластичність, комунікативна швидкість, комунікативна емоційність. Толерантність до невизначеності пов'язується з частиною шляху до успіху і позитивним ставленням до ризику. Толерантність до невизначеності, як якість, означає те, як людина усвідомлює, відчуває, інтерпретує і реагує на ситуації з подвійнимсмыслом. Це ситуації, які невідомі чи то з причин недостатньої інформації, чи через непослідовність в отримванні важливої інформації. Тому, специфіка ставлення до ситуацій невизначеності може характеризувати особистість організатора як і мотивація до успіху. Мотивація досягнення виражається в потребі долати перешкоди і досягати високих показників у діяльності, в прагненні самовдосконалюватися, змагатися з іншими і випереджувати їх реалізовувати свої таланти, тим самим підвищувати самоповагу. Особливості саморегуляції (планування, моделювання, програмування, оцінка результатів,

гнучкість і самостійність) та соціально інтелектуальні особливості також складають психологічну характеристику організаторських здібностей (Поденко, с. 138)

Отже, формування та розвиток організаторських здібностей майбутніх правознавців досягається в процесі цілеспрямованої психологічної підготовки, яка здійснюється в ході навчання в юридичному закладі вищої освіти. Організаторська діяльність – це діяльність однієї людини, яка здійснює координацію, взаємодію, мобілізує групу людей на здійснення спільних дій для виконання поставленого завдання. Тому формування організаторських здібностей у майбутніх правознавців професійної підготовки розглядається нами як одна з умов зростання рівня їх управлінської компетентності.

Література:

1. Борисова О.М. Про роль професійної діяльності в розвитку особистості. *Психологічне формування і розвиток особистості*. Львів : Освіта, 2002. 146 с.
2. Єльнікова Г.В. Управлінська компетентність: методичні матеріали. Київ: Редакція загальнопедагогічних газет, 2005. 128 с.
3. Поденко А.В. Теоретична модель структури організаторських здібностей. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія*. №28. Харків, 2008. С. 136-143.